

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 14 Iunie st. v.

Se împlinesce săptămâna întâi dela
întrunirea congresului bisericii române greco-
orientale, nici o hotărîre mai însemnată
însă până acum.

S'au petrecut cu toate aceste lucruri
de cea mai mare importanță.

Înainte de toate reprezentanții biseri-
cii au avut ocaziune de a se convinge din
propria lor intuițiune despre cele ce s'au
petrecut la metropolie.

Primele ședințe s'au petrecut cu dis-
cuțiuni sterile asupra verificării protoco-
lelor și a mandatelor, deoarece-
ce consistorul nu pregătise de cu timp lucrările con-
gresului.

Rapoartele generale prezentate con-
gresului sînt, ce-i drept, voluminoase,
dar' se mărginesc la generalități, și după
un examen mai conștient ne convingem,
că ele nu cuprind nimic.

Raportul senatului bisericesc e atât
de sterp, încât se propune, ca el să fie pus
ad acta și numai drept un act de grație
se hotărăse, ca el să fie publicat.

Raportul general al consistorului cu-
prinde atât de puține elemente de jude-
cată, încât comisiunea, mai înainte de a
face propunere în ceea-
ce privește activi-
tatea consistorului metropolitan, trebuie să
facă un fel de anchetă în cancelaria con-
sistorului.

Vom vedea, care este rezultatul acestei
anchete. Deocamdată se vorbește, că ani
de zile nu s'a lucrat nimic, și abia acum,
în ajunul întrunirii congresului, s'au re-
solvat cele mai multe din cauzele, care
zac de ani de zile în cancelarie.

În ședința de ieri, fiind la ordinea
zilei raportul senatului bisericesc, se con-
stată spre adîncă întristare a tuturor, că
demoralizațiunea se lățește în popor, căs-
niciile nelegiuite se sporesc din zi în zi,
unul dintre deputați stăruie, ca să se ceară
intervenirea puterii publice, altul pune
puterea morală în primul plan, constată,
că combaterea răului întîmpină greutăți,
pentru-că sînt și fețe bisericesci, care tră-
iesc în concubinată, ear' Părintele Metro-
polit se ridică și ese din biserică, în care
se ține ședința, în loc de a interveni cu
autoritatea sa pentru rezolvarea unei ces-
tiuni atât de grave.

Congresul își rezervă a lua o hotă-
rîre, după-
ce 'i-se va fi prezentat un rap-
ort special în cauza aceasta.

Gravă de tot e situațiunea în ceea-
ce privește chivernisirea fondului metro-
politan.

Fondul acesta, adunat din contribuiri,
a fost administrat de Înalt Preasfinția Sa
Părintele Metropolit. Congresul a hotărît,
ca sumele incassate să se predea senatului
epitropesc, ceea-
ce după raportul senatului
s'a și întîmplat. Lipsesc însă listele de
contribuire, lipsesc actul de predare, lip-
sesc toate socotelile, și acum congresul nu
poate să-și formeze o convingere, cât s'a
incassat, cât s'a predat și cât a mai rămas
în adevăr în fond. La propunerea comi-
siunii congresul ia dar' hotărîrea, de a în-
sărcina consistorul să lămurească cestiunea
cât mai curînd.

Astfel congresul nu poate înainta cu
lucrările lui, fiindcă nu 'i-s'au dat destule
elemente de judecată.

Dar' sînt câteva cestiuni speciale de
o extraordinară importanță, în care s'au
dat toate elementele de judecată. De ce
nu se pun aceste la ordinea zilei?

Pentru-că este foarte greu a lua ho-
tărîri în ceea-
ce le privește.

Este o mare întrebare, care nu s'a
rezolvat încă în actualul congres: se arăta
rîul acolo, unde el este în adevăr, ori se-
l recunoaștem, fără-
ca să-
l mărturisim?

Câtă vreme această întrebare nu se
va fi rezolvat, lucrările congresului nu vor
pute să înainteze.

Să sperăm, că ea va fi rezolvată cât
mai curînd și că congresul va găsi mij-
loacele cuvenite spre a se asigura, că în
viitor nu se vor mai petrece cele-
ce s'au petrecut.

Congresul național-bisericesc gr.-or.

Raport special al „Tribunei”.

Ședința V dela 12/24 Iunie 1886.

(Urmare și fine.)

La ordinea zilei e raportul comisiunii bise-
ricesci.

Raportorul aceleiași dl Teodor Fașie refe-
rează asupra raportului consistorului metropolitan
ca senat bisericesc ddto 7/19 Iunie a. c. Nr. 111
pentru periodul dela 1881 până în trecut.

Cetindu-se întreg raportul, acela se pri-
mesce de basă pentru desbaterea specială și se
alătură la protocolul congresului. *)

Trecîndu-se la desbaterea specială a ace-
luiași raport, raportorul comisiunii bisericesci face
cu privire la întîiul punct al raportului, consi-
storial, relativ la numărul pieselor întrate și re-
solvate, la numărul ședințelor, următoarea pro-
punere:

Să se iee spre sciință cu acel adaus, că
deoare-
ce după raportul consistorial la anul 1883
consistorul metropolitan nu s'a întrunit de loc,
să fie însărcinat, ca conform normelor în vigoare
(regulamentul afacerilor interne ale consistorului
metropolitan §§ 7—10) să se întrunească cel puțin
de două ori într'un an.

Cav. de Pușcariu dice, că propunerea
comisiunii stă în contradicere cu regulamentul
afacerilor interne ale consistorului, prin care se
dispune, ca consistorul plenar să se întrunească
odată, ear' cel bisericesc cel puțin de
două ori pe an. Propune să se modifice pro-
punerea comisiunii într'acolo, ca consistorul
metropolitan ca senat bisericesc să fie
însărcinat a se întruni cel puțin de două ori în-
tr'un an.

Eug. Brote nu primesce propunerea comi-
siunii, care cere ca congresul să mai sancțio-
neze odată un conclud de al congresului. Trebuie
să se iee o hotărîre, în urma căreia punctul
acesta din raportul consistorului metr. se ia spre
sciință, ear' încât privește neobservarea regula-
mentelor din partea consistorului, congresul își
rezervă dreptul a decide asupra acestui lucru
altădată, — pentru-că congresul și dealtmîntrelea
va trebui să se ocupe serios în sesiunea aceasta
cu afacerile administrative ale metropoliei. Face
deci propunerea, ca punctul întâi din raportul
consistorului metropolitan, ca senat bisericesc să
se iee spre sciință, ear' cât privește neobservarea
dispozițiilor regulamentului afacerilor interne
ale consistorului metropolitan, congresul se va
pronunța cu altă ocaziune.

Dr. Gáll primesce propunerea comisiunii
cu modificarea propusă de cav. de Pușcariu și
observă, că nu e de lipsă, ca congresul totdeauna
să-și reserve dreptul a reveni și a hotărî de
altădată asupra unui lucru; acolo unde se ob-
servă ceva, acolo să se și dispună.

Eug. Brote crede, că aceea trebuie să
se facă și din punct de vedere formal, deoare-
ce din împregiurarea, că consistorul metropolitan
a ajuns în poziția de a nu se pute întruni re-
gulat, trebuie să deducă omul, că consistorul a

*) Rapoartele consistorului metropolitan nu sînt tipă-
rite, deoarece-
ce toate se pregătesc în raptul capului în de-
cursul sesiunii congresuale.

avut în astă privință pedeci extraordinare. Im-
portante motive trebuie să fi fost acele, și ne-ar
sili să facem conclusiunea, că regulamentul nu e
întremit pentru trebuințele noastre metropoli-
tane și trebuie să venim noi mai târziu și se
dicem, că nu e bun regulamentul, să facem
altul. Nu este nimeni, care nu are destule cu-
rînt a se plînge de mersul afacerilor la me-
tropolie. Dar' nu s'a propus, să se primească
în însuși interesul afacerilor noastre bisericesci.

Votîndu-se asupra propunerii d-lui Brote,
aceea nu se primesce. Prin urmare se primesce
propunerea comisiunii.

Relativ la punctul al doilea al raportului
consistorial în ceea-
ce privește datele statistice
sumarie la protopresbiterate, comunele bisericesci,
parochiile sistemisate și reduse, numărul famili-
lor și sufletelor, apoi al cununăților și răposăți-
lor pe anii 1882—1884 și în parte încât sînt
incurse datele și pe anul 1885, — întregind pe
cât a fost cu puțință parte lacunele, parte ne-
exactitățile, comisiunea propune:

Acele date să se iee spre sciință cu adau-
sul, că deoarece-
ce prin blanchetele împărțite la
eparehii prin consistorul metropolitan s'a cerut
mai multe date, decum s'au obținut eparehiile
a aduna, consistorul metropolitan să adune da-
tele recerute în conțelegere cu consistoriile epar-
chiale după unul și același formular.

Propunerea comisiunii se primesce în una-
nimitate.

Relativ la punctul al treilea din raportul
consistorului metropolitan, în ceea-
ce privește da-
tele despre statul personal al clerului, comisiu-
nea propune luarea spre sciință.

Se primesce în unanimitate.

Datele despre personalul didactic la insti-
tutele clericale de asemenea se iau spre sciință.
Cetîndu-se progres în ceea-
ce privește
cualificațiunea clericilor respective a candidaților
de preoție, raportorul comisiunii bisericesci propune
mai departe, ca acest progres să se iee spre
sciință cu acel adaus, că în interesul general al
culturii clerului nostru este de dorit, ca așa nu-
mitele cursuri extraordinare, care se ved a fi în-
troduse în archidieceasă pentru parochiile sărace,
pe cât va fi cu puțință să înceteze, aducîndu-se
cualificarea clericilor în consonanță cu recerînțele
timpului present în cursuri seminariale regulate;
ear' deoarece-
ce cualificațiunea candidaților de preo-
ție stă în strînsă legătură cu dotațiunea cores-
punzătoare a parochiilor în acord cu vederile
consistorului metropolitan, congresul să reco-
mande și pe viitor organelor respective îngrijirea
neînteruptă pentru ameliorarea dotațiunilor pa-
rochiale, prin reducerea corespunzătoare a pa-
rochiilor, buna administrare a averilor bisericesci
și alte mijloace potrivite.

N. Popea: Putem cu toții să asigurăm,
că noi ne dăm toate silințele să se casseze așa
numitele cursuri extraordinare, ca să nu mai
avem de a face cu așa numiții moralisti. Sînt
însă o mulțime de comune sărace, muntoase, pă-
duroase cu parochii foarte rău dotate, unde nu
poate exista un preot pe deplin cualificat. Din
acte ne-am putut convinge, că cu toate aceste in-
teligență e mai multă aici la noi, decît în celelalte
diecese. La noi sînt cu mult mai mulți elevi
absoluți de gimnasiul superior, decît în alte lo-
curi. Deoarece-
ce nici comisiunea nu dice altceva,
decât aceea, la ce ne dăm și noi silința, ca adecă
după puțință să înceteze așa numitele cursuri
extraordinare, sprîngînd propunerea comisiunii.

Președintele: Trebuie să luăm în consi-
derare d-lor, că sîntem siliți a susține acele cur-
suri, căci altcum ne pierdem poporul.

N. Zigre propune, ca partea dîntăi a
propunerii comisiunii să se șteargă și să se pri-
mească următoarea propunere de sine stătătoare:

Să se invite sinodul episcopesc a regula în
mod definitiv condițiunile de cualificațiune ale
clerului.

V. Babeș: Archiereii au datorința să se
îngrijească de preot pentru cel sărac cât și
pentru cel bogat. Sînt o mulțime de parochii
slab dotate, și noi nu putem scăpa de calamita-
tea cu așa numitele cursuri extraordinare, până
nu avem dotațiuni corespunzătoare pe seama preo-
ților nostri. Trebuie să căutăm mijloc, ca și pa-
rochiile sărace să poată primi preoți cualificați.

Propun deci: consistorul metropolitan să caute
mod, de a face posibilă aplicarea de preoți cuali-
ficați și în parochii mai slabe.

Punîndu-se propunerile d-lor Zigre și
Babeș la vot, — cad și se primesce propunerea
comisiunii bisericesci.

Cu aceste ședința se ridică la 2 $\frac{1}{2}$ oare
după ameați, anunțându-se prima ședință pe Vi-
neri la 10 oare înainte de ameați.

Ședința VI dela 13/25 Iunie.

Ședința se deschide la 10 oare înainte de
ameați. Cetîndu-se protocolul ședinței dela 12/24
l. c., — se autentică.

Preșidiul prezentează cererile de concediu
ale deputaților Dionisiu Poienariu (8 zile) și Ios.
Seracin (8 zile).

Concediul d-lui Ios. Seracin se acoardă. Dl
Iosif Seracin însinuă următoarea propunere:
congresul să aducă o hotărîre pentru întreaga
metropolie, în urma căreia preoților să se plă-
tească din mijloacele bisericii cel puțin adausul
dela contribuiuri și ecuivalente.

Se transpune comisiunii bisericesci.

După-
ce se verifică deputații Ioan Papp și
Dionisiu Poenariu, căruia 'i-se acoardă și conce-
diul cerut, se trece la ordinea zilei și raportorul
comisiunii bisericesci, dl Fașie continuă a refera
asupra raportului consistorului metropolitan ca
senat bisericesc și privitor la cauzele matrimo-
niale din archidieceasă și la cele disciplinare din
diecesele Aradului și Caransebeșului, care după
raportul consistorului metropolitan, ca sen. bis.
devin tot mai numeroase, propune a se lua mē-
surile de lipsă pentru înlăturarea acestui rău.

Relativ la punctul al șeselea din rapo-
tul consistorului cu privire la disciplină și ma-
trimonii, N. Cristea se roagă să se dea cetire
și punctului următor despre concubinate.

Preșidiul dice, că ieri s'a cetit punctul
odată, acum ear' să se cetească încă odată, și
așa decâte ori va pofti cineva? Întrebă deci
congresul, dacă este învoit, ca să se cetească,
după-cum poftesc deputatul Cristea?

Vedînd, că cererea lui provoacă dificultăți,
Cristea renunță dela cetirea punctului despre
concubinate și se va mulțumi cu cât își aduce
aminte din cetirea de ieri. Dînsul ar fi dorit,
ca să se desbată într'una asupra amîndoror
puncte, deoarece-
ce după dînsul există corela-
țiune între sporirea numărului proceselor divor-
țiale și între concubinate. Din experiență scie,
că officii protopopesci se roagă, ca consistorul să
fie mai indulgent la divorții, că numai așa se
pot împuțina concubinatele. Amîndouă, divor-
țiile și concubinatele sînt boale sociale, care nu
se pot vindeca cu mijloace de casă. Căci când
congresul se așează într'un organism, trebuie
pentru sanare, dacă nu cuțit, cel puțin mijloace
drastice. Este de părere, că trebuie căutate
mai cu deadinsul sorințele relelor acestora, din
care cauză propune, ca raportul și propunerea
comisiunii din cestiune dimpreună cu punctul re-
feritor la îmulțirea concubinatelor să se redea
comisiunii cu indigitarea, ca comisiunea pertrac-
tînd ambele cauze la olaltă, să caute adevăr-
atul lor isvor și să revină cu propunere exactă
pentru radicala delăturare a răului.

Asupra acestei propunerii se nasce o dis-
cută mai lungă, la care au luat parte d-nii:
Bartolomeiu, Cosma și Dr. Gáll, care
propune totodată să se facă pe cale presidială
o reprezentațiune la guvern, prin care să se
arete cum stă lucrul cu concubinatele și să se
roage, ca guvernul să îndrumeze pe organele
administrative a da mîna de ajutor organelor
bisericesci întru împedecarea concubinatelor.

Cristea este îndestulit cu ceea-
ce a propus
antevorbitorul, însă nu este îndestulit deajuns,
pentru-că deși recunoaște valoarea puterii sta-
tului, scie că există o putere mai mare și decît
puterea statului, și aceea este puterea morală.
Aici vrea vorbitorul să pună punctul pe i. După
dînsul, cauza că se sporesc conviețuirile ilegale,
nu e numai că organele politice nu dau mîna
de ajutor spre stîrpirea lor, ci că și fețe biseri-
cesci trăiesc în concubinată. Cu deosebire preo-
țimea la feară, care are nenorocirea de a rămîne
în veduvie, avînd economie trebuie să aibă și
ajutor femeiesc la casă. De multe-ori însă, din

trebuințele economice se nasc referențe neiertate. Fără de a-și atribui însemnătatea celui părinte dela cel dintâiu sinod ecumenic, Pofnutie, vorbitorul este de părere, că răul s'ar mărgini foarte mult, dacă preoțimea s'ar pute căsători a doua oară. Preoțimea atunci ar păși cu mult mai cu succes contra concubinatelor. Deci propune: Fiindcă la sporirea concubinatelor contribuie și concubinatele din partea unor fețe bisericesci, care n'ar avé loc, dacă căsătoria preoțimei ar fi admisă fără de restrângere: Congresul roagă pe sinodul episcopesc să caute, cum s'ar pute face posibilă admiterea preoților veduvi fără de nici o restrângere la a doua căsătorie. (Aprobări).

Asigurându-se din mai multe părți, că propunerea aceasta se va pute lua la desbatere la alt loc, deputatul Cristea își retrage propunerea pentru ședința de astăzi.

Bartolomeiu e de părere, că deliberarea asupra acestui punct se 'și-o reserve congresul pe atunci, când va veni rîndul raportului consistorului metropolitan plenar.

Rădulescu privesc propunerea comisiunii; cât pentru propunerea lui Cristea crede, că ar fi bine să se tracteze aceea separat.

P. Cosma încă e de părerea lui Bartolomeiu. Ceea-ce a accentuat Dr. Gáll s'a făcut, dar' nici odată n'a venit nici un răspuns dela minister.

Terminându-se discuțiunea, cu privire la punct II despre conviețuirile nelegiuite, care au luat dimensiuni regretabile în toate trei eparchiile se primesc propunerile comisiei cu amănuntul d-lui Dr. Gáll.

Din lipsa de spațiu vom continua raportul ședinței acesteia în numărul viitor.

Cum s'a preparat acest războiu național-economic?

I.

Sibiu, în Iunie 1886.

Procurorul din Cluj ne mai având alte argumente de doamne-ajută, cu care credea că va băga frică în publicistii români, a plesnit în fața „Tribunei” încă și împregiurarea, că ea ocupându-se ca toată lumea pe la noi, și de noua convențiune comercială, care era să se încheie între monarhia noastră și între regatul României, nu a scris despre aceea așa precum ar fi plăcut d-lui procuror și poate alături cu el studenților din Cluj.

Și adevărat cum era să scrie „Tribuna” și toate ziarele românesce din această monarhie? Nu cumva să o laude așa precum se vede ea subscrisă din a. 1875 decătră comitele Iuliu Andrassy, pe atunci ministru de externe și decătră rep. G. Costafor din partea României? Să o laude atunci, precând spre ex.: la camera comercială și industrială din Brașov, a cărei activitate se întinde preste 1/2 Transilvania, se grămădiseră sute de documente, că acea convențiune și anume tarifa de mărfuri adausă la ea, ruinase mulțime de case comerciale și aduseseră la stare de proletari mii de profesioniști sași și maghiari? Sau că ziarele românesce de aici aveau să astupe gurile comercianților din România prin o minciună patentă, ca să nu mai strige, că acea convențiune ar fi foarte rea pentru ei și aducătoare de mari daune în sume de nenumărate milioane pentru tezaurul României.

Convențiunea din 22 Iulie 1875 a fost foarte rea, atât pentru comerțul și industria Transilvaniei, cât și pentru România. Răul cel mai mare a purces din clasificățiunea foarte proastă a articolelor de marfă și mai virtos de manufacturile cele mai trebuincioase masselor poporului, la milioanele de locuitori. Avem convențiunea și tarifa din 1875 în două texturi francez și românesc de înaintea noastră și spre a proba negrija, cu care se întocmise acea tarifă, vi-ăș pute cita mai multe posibilități dintr'însa, din care să se vadă, că în mulțime de casuri a fost aproape preste puțină, ca acea clasificare superficială și confusă a calităților și chiar a nomenclaturilor de mărfuri să nu dea pe fiecare ocaziune pe la vâmi la o mulțime de reclamațiuni, certe, recurse, proteste, telegrafii și alergături pe la București mai virtos din partea comercianților români dela Brașov. Punem temei pe această activitate a comercianților noștri din Brașov, pentru-că ei au fost aceia, cari până la închiderea fruntariilor au exportat în România mai des manufacturi săsesce și sēcuesci și așa numite brașovenii din orașele meridionale și orientale ale țerii pe fiecare an în sume de câte 5—6 milioane, eară de acolo au importat — până când li s'a permis — vite și produse animale, cereale, pescărie, vinuri, mărfuri coloniale etc. tot în sume de milioane. Au făcut comerț și câteva case mari săsesce din cele mai bune cu România, mai ales în lână și în alți câțiva articoli de export, ear' Sēcuii cu scânduri și cu ape minerale; dar' comerțul Românilor este în-

rădăcinat între aceste țeri de înainte cu multe sute de ani și în cele mai vechi registre de vamă, care s'au putut conserva în arhivele Brașovului, adevărat de înainte cu mai bine de 380 de ani (1503—25), se află trecuți ca plătitori de vâmi la intrare și eșire aproape 100 de comercianți români. Tot așa a fost și în regiunile dintre Sibiu, pasul Turnu-roșu și până la vale la Miercuria, S-Sebeș, Orăștia (Szász-Város).

Așadar dacă presa maghiară și cea săsească din Sibiu și Brașov strigă pe toate tonurile, că șicanele, asupririle și răstălmăcirile tarifelor din partea vameșilor din România nu mai cunoscneau nici o margine, și că guvernul acelei țeri nu respecta reclamațiunile, atunci acele asupririi trebuiau să le simț mai amar comercianții mari cu mici și miile de economi români din comunele limitrofe împoporate cu câte 2—3—4 până la 6 mii de suflete, care toate se susțin mai virtos din economia lor de vite, pe care o au dincolo de munți până pe la gurile Dunării, în Dobrogea, în o parte a Bulgariei până la Balcani. Dară nu este adevărat, că reclamațiunile nu ar fi fost respectate și că cei asupriți nu ar fi fost apăsări și satisfăcuți în pretensiunile care li s'au recunoscut de drepte, de ar fi fost aceia de orice naționalități. Cunoaștem între altele un cas de înainte cu vre-o patru ani, când la vama principală dela Predeal ministrul din București a destituit și depărtat de acolo pe patru vameși unii după alții, eară altora li s'au impus alte pedepse. Aci însă nu va uita un om imparțial și umblat în lume, că prevaricațiunile cele mai cutezate sînt la ordinea dîlei în toate țerile, pe la toate fruntariile; preste aceasta va lua în considerațiune aroganța neauđită a celor mai mulți așa numiți agenți de comerț și de fabrici, cari merg și vin în cete ca paserile carnivore, vorbesc cu funcționarii României de sus de pe călare, ca-și-cum ar trece fruntaria țerii în capul unei armate victorioase. Sînt mai bine de 24 de ani, decând am nefericirea să cunosc pe această rasă de oameni impertinenți și aroganți. Ce vi se pare, că s'ar întâmpla cu unii ca aceștia la fruntaria Austriei sau a Germaniei? Fără cea mai mică formalitate le-ar arăta ușa și le-ar trânti-o în spate, dacă cumva nu 'i-ar duce la umbră între baionete. Am vedut și agenți de aceia, pe cari chiar comercianții germani îi scot de spate și 'i dau pe ușa afară. Români îi consideră de comercianți, le țin însă prea bine în minte obrăznicia lor. Dară de ați mai vedé încă și neauđită impertinență a semiților ungari din acea clasă a cetățenilor tăiați împregiur, cari se încearcă să între în România spre a face comerț fără nici un capital, adese neavend nici bani de drum. De regulă stațiunile din urmă a acestor ulii și gaită mănătoare de găini este prin Ardeal Brașovul, prin Bucovina Cernăuți, din Bănat pe Dunăre la Giurgiu, pe unde știu să se strece la București, fără bani și fără pasaport. Vē recomand, ca mergend la București, să luai în revistă pe toate acestea adunături de venetici în restaurațiunile nemțesci și în cele jidovesce, să 'i vedeți cu ochii d-voastre, cât de sus își poartă capul ca orice general cu peptul cooperit de numeroase decorațiuni, apoi ce dispreț respiră din vorbele lor asupra țerii, poporului, guvernului, clasei de comercianți. Acești venetici nu mai stau la nici o îndoială, că de acum înainte România poate fi considerată, ca și cucerită mai înainte pe cale național-economică, apoi ca de compliment, cel mult cu trei patru regimente, căci a pune mai multe în mișcare, ar fi păcat de bani și de osteneală. Au nu ne spusese mai deunăđi eroul Szédkényi dela Budapesta, că nu ar fi nici o greutate mare a cuceri cu armata Ungariei toate țerile dintre Adriatică, Balcani și Carpați și apoi a le împărți în 10 despărțăminte la de ce magnai maghiari, ca guvernatori în fruntea lor și cu misiunea sublimă de a maghiarisa în vre-o de ce ani pe acele popoare semibarbare. Până și comediosul „Kikeriki” din Viena recomandase, nu așa de mult, comitelui Kálnoky, ca să nu mai peardă timpul cu întocmire de convențiune, să încearcă câteva trenuri de artileristi cu tunurile și munițiunea lor, după care vor intra imediat și trenuri cu marfă în România.

Impertinență, mustrarea funcționarilor români la vama Bucovinei, aroganță, amenințări, toate acestea le-a suferit guvernul României în câțiva ani până la umilire, care 'i-s'a și plesnit în față de nenumărate-ori decătră opozițiuni. După-ce însă a vedut și el, că se caută ocaziuni diverse spre a se opri orice import de vite și produse crude sub pretext de epizootii (boale de vite); după-ce s'a convins, că chiar fără nici un pretext de boală, acestea ramuri de comerț se sugrumă cu totul, precând manufacturi, fabricate, vinuri, făinării, mașine austro-unguresce întră în România, pe fiecare an de multe de ci de milioane, și țeara li se stoarce de averi, — numai atunci sculându-se și Români în picioare, au pronunțat și ei un: „Stați; până aici și mai

departe nu. Ați violat convențiunea în câteva puncte esențiale; decătră așa, mai bine nici o convențiune.”

Violările convențiunii mai virtos în cei patru ani din urmă au fost multe și mai mari și mai mici anume cele relative la importul de vite, de lână și de celelalte produse crude din România; s'ar pute însă rămăși ori-cine, că dintru o cercetare acurată și imparțială ar eși la lumina dîlei, că toate acelea violări în loc de a face vre-o stricăciune simțită comerțului României, în cele mai multe casuri au ruinat comerțul provinciilor limitrofe cu România, au adus la sapă de lemn pe mulțime de profesioniști, ear' pe alții 'i-au silit a emigra cu familiile lor până la un număr ca acela, încât astăzi poți auzi vorbindu-se limbile maghiară și săsească nu numai în orașele României, ci și în ale Bulgariei, ca Ruscuc, Sistov, Silistria. Așadar' perdere nu numai de capitaluri, ci și de locuitori, de brațe muncitoare. Cine a câștigat la noi în cei de ce ani din convențiune? Au câștigat industria mare, fabricile care luera cu milioane și au câștigat proprietarii cei mari în Ungaria, din vite cornute, cai, oi și rîmători de pe domeniile cele vaste de de ci și sute de mii de jughere (pogoane).

Din toate violările convențiunii cea întemplată anțeri la Sibiu a spart cum se dice, fundul vasului, a scos chiar și pe unii miniștri români din flegma lor. Casul acela poate să fie cunoscut la mulți lectori de diare, el însă merită ca tocmai acum să fie împropștat. Un mic consorțiu, doi Români și un Sas cumpără vre-o 400 de porci grași spre a-i aduce în Turnul-roșu și de acolo mai departe. În carantină rîmătorii sînt visitați decătră medicul veterinar sub ochii directorului și declarați sănătoși. Porcii aduși la Sibiu, visitați din nou prin comisiune medicală a comitatului, declarați earăși toți sănătoși, încercați pe vagoane au fost înaintați la Steinbruch spre vîndare. Ce să vedeți? Acolo veterinarul aflară, că acel transport întreg de porci este bolnav și la moment îi întoarseră la Sibiu. Urmarea nemijlocită trebuia să fie darea în cercetare a medicilor din Turnul-roșu, a membrilor comisiei din Sibiu și pedepsirea lor aspră, pentru-că au cutezat să permită importul unei turme de porci bolnavi. Dar' comitatul ceru dela ministru trimiterea de veterinari dela Budapesta. Au venit doi la Sibiu, tocmai aceia, cari declaraseră turma bolnavă. După certe feli și vizitări minuțioase luându-se protocol comun, se recunoscu a treia oară, că acei porci erau toți sănătoși. În fine urmă rezoluțiune ministerială de cuprins, că acei porci se pot vinde și mânca pe la Sibiu, nu însă pe la Budapesta. Aceasta era logică de veterinari din Ungaria!

Într'aceia dedeseră dîlele mai călduroase de primăvară, când porcii grași nu se mai caută ca iarna. Scurt, acei trei neguțatori nefericiți perdură în acea afacere preste 25 mii de franci. Sumă foarte mare pentru ei, dar' foarte mică din punct de vedere al milioanele, care se câștigă de altă parte prin o stratagemă ca aceea. Aci însă nu mai e vorbă de sumă mare sau mică, de un milion sau de o mie, ci cu totul de altceva: de buna credință la încheiere de contracte și convențiuni. Și apoi tocmai casuri, ca cel descris mai sus se întempleră și la pasul Șanț, distanță de 4 oare dela Brașov tot cu rîmători, fără a se pute adeveri vre-o boală. Guvernul României și economistii naționali din București își însemnă foarte bine toate aceste casuri, cum și dese scornituri luate din vînt despre boale de vite, tocmai pe timpuri când administrațiunea nimicia fără milă o sumă de vite cornute mai ales în Moldova la cel mai ușor prepus de vre-o epizootie. Însă ce boală aveau oile? Că doară ele mor de călbează întocmai ca și pe la noi în fiecare an, sau că unele au căpiat tot ca pe la noi; dar' nu se scie, ca căpietura să fie boală contagioasă, afară că uneori dăm și preste oameni căpieți, cari se învîrt la un loc tot ca oile căpiețe, fără a ști ce fac și unde pleacă.

Se înțelege și nespun de noi, că din anul în care s'a dat curs acestui fel de șicane de aici din partea noastră, cei din România încă n'au rămas cu mâinile încrucișate, ci pe de o parte au pornit exterminare asupra vinurilor unguresce fabricate și otrăvite ca și cele scoase în anii trecuți din Elveția, ear' de alta luara la goană pe mulțimea de prevaricanți, pe cei cari prezentă dela fabrici și dela comisionarii străini facturi cu prețuri false, scăđute tare, cum și pe cei-ce declară marfă cu totul străină de marfă austriacă și alte mișeli nenumărate. De aici apoi sbierătele lor în cor, alarmarea diarelor, cereri de protecțiune, chiar și amenințări cu războiu, cum făcuse bună-oară faimosul șarlatan Stroussberg de blăstemată memorie, care amenințase prin telegramă cu răzbunarea Germaniei, dacă guvernul lui Carol nu va face la moment pe voia lui.

Între auspicii ca acestea s'au început negocierile în primăvara trecută între Austro-Ungaria și România. Toți căți sciau mai dinainte, cum își înnecau Români amărîciunea în peptul lor, și cum se dice pe românesce, își mușcau limba, puteau să prevadă, că convențiunea nouă va întimpina cele mai mari dificultăți, pentru-că camere, guvern, clasa comercianților și toți economistii din România cu proprietarii cei mari în frunte nu vor face întru nimic pe voia aristocrației vechi și cu atât mai puțin pe a celei tăiate împregiur din Ungaria. Așa, când vei căuta bine, tocmai aceasta este unica și singura pedecă, aceasta însă mai mare decătră muntele cel mai înalt din toți Carpați.

Proprietarii unguri nu vor să mai sufere din România import de vite și nici de cereale, sau dacă le vor și suferi, numai cu vamă așa de exagerată, încât afară de casuri cu totul extraordinare, d. e. foamete, să fie cu totul preste puțină de a importa ceva; preste aceasta în orice alt cas Români sînt îngrijiiți, ca să nu se mai inventeze alte șicane în cursul anilor. Dar' apoi ei încă răspund cu vâmi exagerate asupra manufacturilor și fabricatelor austro-unguresce; în același timp cutrieră țeri și mări, își caută și află piețe pentru cereale și vite în insulele Mării-Egeice și Mediterane, în Italia, Elveția, în o parte a Franței și chiar în Anglia, unde cu unele cereale pot ține prea bine concurență cu America. Veți fi observat, că numai în luna lui Maiu s'au încărcat din porturile dela Brăila și Galați, încă și dela Constanța preste șese mii de boi pentru Italia. Aproape de Constanța s'a înființat un stabiliment de nutreț pentru vite, care se încarcă pe corăbii. Se leagă milioane porțiuni de fân strîns în teascuri mari, ca să cuprindă loc puțin, se adaugă orđ și ovēs pentru cai și așa mai departe.

Manufacturi, de care nu se află până acum în România, îi îmbuldesc din Germania, ear' de aceste cum se fac în Ardeal și în Ungaria le vin preste așteptare de bune și solide din — Rusia! Cine nu crede, să meargă la București, Ploiesci, Iași, Brăila, Galați, ca să vadă un noian de facturi muscălesce pe la toți neguțatorii.

În alt număr vom reveni la importul de vite și de cereale.

„Luminătorul”.

Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocsáry.

(Urmare.)

Nu 'mi-am propus însă, ca prin publicarea acestor șiruri să încerc lămurirea cestiunii naționalităților în relațiunile ei cele mai înalte și mai profunde; vom avé noi să ne ocupăm încă mult cu această cestiune și o lucrare cât de minuțioasă și cât de extinsă nu o poate exhausta. Cu această ocaziune voiesc numai să înregistrez învîțăturile, care ni-le-am putut câștiga din discuțiunea cestiunii naționalităților în sesiunea trecută a parlamentului și din unele lucruri, care au eși la iveală după numita discuțiune.

Țin de foarte însemnate aceste învîțături, deși unii poate nu sînt de această părere și nu țin vrednice de o atențiune deosebită simptomele, care ne servesc de basă.

Ear' la publicarea fără amănare a acestor șiruri m'am simțit îndemnat de un incident, care în dîlele trecute a pus spiritele în mare mișcare. Manifestările unei inimi de soldat austriac au luminat deodată situațiunea, care nici până acum nu a fost întunecoasă pentru aceia, care „au avut ochi să vadă”. Demonstrațiunea lui Belcredi în Reichsrath-ul austriac, toastul dela Seraievo și echoul acestuia în autograful împărătesc au deschis ochii tuturor. În foile vienezice cetim de exerciții de stil, care ne reamintesc proclamațiunile și manifestele austriace din anii 1848—49. Și mamelecului îi sare sângele în obraz și simte în inima sa o fierbere ca în stînga extremă și un singur gând vibrează în toată țeara în piepturile patrioților, acel gând, ca să se organize.

Și e bine așa, acesta este răspunsul cel mai natural, răspunsul, cu care sîntem datori. Poate pe mulți îi va fi surprins vehemența, cu care a răspunsat acel răspuns. Și de ce să nu răsune așa? Generațiunea, care a făcut pe 48, s'a însuflețit de gloria străbună, care multă, foarte multă vreme a stat ascunsă în întunerecul nopții, pe generațiunea prezentă o încălzește flacăra și mai lucitoare a gloriei dela 1848—49. Dar' fiindcă așa se vede, că mai avem încă timp, ar fi bine să ne gândim și la aceea, ca să aședăm iarba de pușcă la loc uscat.

Deficitul, corupția și toate binecuvîntările administrării publice nu ne intimidă, căci cu toate acestea geniul națiunii maghiare se va sci lupta, avem însă un necaz mai mare ca toate și la a cărui înlăturare nu ne

putem gândi destul de timpuriu, și acesta este raportul cel rău, în care stăm cu naționalitățile. Că există acest necaz, nu mă îndoiesc și e sigur, că îl simte fiecare, cine își dă seama despre raporturile din patrie. Să ne ocupăm cu el serios și din adins. Și să nu pierdem mult timp, căci nu putem ști când bate oara a 12-a. A atrage atențiunea patriotului gânditor în direcțiunea aceasta, este scopul acestei broșuri nepretențive.

(Va urma.)

Cronică.

În interesul industriei ardelenesci a hotărât guvernul, după-cum cetim în „Pester Lloyd“, să concedieze o reducere a tarifelor de transport pe calea ferată. Aceste reduceri se vor preciza din cas în cas, anume la transporturi de produse brute din „Alföld și din Bulgaria și Sârbia din Orșova“ precum și la exportul de mărfa din Ardeal către Țeara Ungurească și Peninsula-Balcanică via Orșova și Semlin.

Postal. În comuna Perșani, comitatul Făgărașului se va înființa la 1-a Iulie n. un oficiu postal, care va întreține legătura postală a comunelor Grid, Părau, Perșani, Ohaba, Șinca-veche, Șinca-nouă, și Șarçaitra, cu Sibiu și cu Brașovul. Noul oficiu postal este autorizat să primească spre expedițiune epistole și pacheturi precum și mandate postale și ramburse până la suma de 300 fl. v. a.

Efectele războiului valac cu România. „Siebenb. D. Tageblatt“ raportează, că funarul de aici Toth a emigrat în România, pentru-ca s-a continuat profesiunea în Pitești. În „Voința Națională“ din București cetim că: Direcția fabricii de ciorapi, flanele și cămăși din Brașov, proprietatea d-lui A. Panțu a cerut ministrului de comerț autorizațiunea de a se stabili în țeară. Ministrul a acordat această autorizație și a intervenit prelungă direcția căilor ferate să procure susnumitei fabrici înlesniri de transport.

La cadavrul din Oplaca. Se vorbește, că s-a aflat cadavrul unui om bătrân și al unui copil, care „și-au aflat moartea în flăcările aceluia incendiu.

Grindină. Din Beliu, (Biharia) ni se scrie: Aici în 9/21 a lunei cur. grindina a devastat jumătate din hotarul comunal. S'a ordonat prin pretura locală a se scrie dauna cauzată prin acest element, sântem curioși dacă în ceva privință vom fi rebonificați în urmă; pentru-că locuitorii cu puțină excepțiune toți sânt Români, sau dacă nu rebonificați, cel puțin cruțați cu execuțiunea pentru contribuțiune și desdaunarea remanentei de pământ. După grindină a urmat o răceală mare.

Musică națională română. Tocmai a apărut la librăria Nicolae I. Ciurcu în Brașov piesa recomandabilă: „Primăvara 'n codru verde“ (arii populare române) pentru piano, de Grigore Thanasescu.

Turnul clopotniței dela vechia metropolie din Suceava a fost lovit de fulger în 8 Iunie, pe la două ore și jumătate. Nu s'a aprins, ci s'a sfărâmat numai acoperișul dela cruce în jos, mai ales cătră partea desupra, de unde venise și furtuna. Vârful turnului, care a fost mai întâi lovit, s'a desfăcut cu totul și în același moment sburat mai multe bucăți de acoperiș în toate părțile, car' fulgerul strălucind și o bucată de zid, se vîrî în partea desupra în pământ. Puterea acestui fulger a fost atât de mare, încât s'gduirea produsă de dînsul s'a simțit la mai multe sute de pași. Coperișul turnului era făcut abia în anul trecut, car' turnul este zidit de ostașii pribegi ai lui Carol XII din Suedia. Este cunoscut, că acest rege fiind bătut de Ruși la Pultava, fugi cu rămășița oastei sale către Moldova și se închinase în cetatea Bender. Turcii încungiurară Benderul, căci Carol XII nu se lăsa să fie dus la Constantinopol. Vădînd el că nu poate scăpa, sări cu pistolul între Turci, cari îl prinsură și-l duseră la Constantinopol, unde petrecu și-l lungă vreme. De acolo se întoarse cu puținii sei soți preste Muntenia și Ungaria la țeara sa. Ostașii lui rămași prin Moldova, salahoriau prin țerguri și mănăstiri. În Suceava zidiră ei turnul clopotniței, care există și azi. În Moldova domnia atunci Nicolae Mavrocordat.

Scolastic.

Ordinea examenelor

la

scoalele centrale gr.-or. române din Brașov cu fine anulul scolastic 1885-86.

Examenele de promoțiune scripturistice și verbale la scoalele medii încep în 4 Iunie și durează până în 14 Iunie a. c. st. v.

Examenele publice.

A. La scoalele medii (gimnasiu, scoala comercială și reală.)

Luni, în 23 Iunie:

8 — 8 ¹ / ₂	oare cl. VII.	gimn.	Religiune.
8 ¹ / ₂ — 9 ¹ / ₂	„ „	VII.	Latină.
9 ¹ / ₂ — 10	„ „	VI.	Elină.
10 — 11	„ „	V.	Matematică.
11 — 12	„ „	IV.	Maghiară.
3 — 4	„ „	III.	Istoriă.
4 — 5	„ „	II.	Latină.
5 — 6	„ „	I.	Germană.

Marți, în 24 Iunie:

10—12 oare examinează profesorii obiectele pe elevele de cl. V de fete din toate obiectele. Sub durata examenului se vor expune lucrurile de mână ale elevilor cl. IV și V.

Mercuri, în 25 Iunie:

8—9 oare cl. I.	gimn.	Latină
9—10 „ „	I.	Matematică.
10—11 „ „	VII.	Istoriă
11—12 „ „	VI.	Istoria natur.
Declamațiune română de un scol.	din cl. VII gimn.	
3—4 oare cl. IV.	reală	Geometrie.
4—5 „ „	III.	Fizică.
5—6 „ „	II.	Franceză.

Joi, în 26 Iunie:

8—9 oare cl. II.	comerc.	dreptul camb.
9—10 „ „	II.	Comptabilitate.
10—11 „ „	I.	Ist. și Geografia.
11—12 „ „	I.	Germană.
3—4 „ „	I.	reală
4—5 „ „	I.	„
		Geografia.

Vineri, în 27 Iunie:

9—10 oare cl. II.	comerc.	Religiă.
10—11 „ „	I.	Maghiară.
11—12 ¹ / ₂ „ „	Toate clasele fac examen din cântări.	(Teoria muzicii și cântare în cor.)

B. La scoala elementară capitală.

Luni, în 16 Iunie:

8 — 9 oare a. m. cl. I.	de copile.
9 — 10 ¹ / ₂ „ „ „ „	II. „ „
10 ¹ / ₂ — 12 „ „ „ „	III. „ „
3 — 4 ¹ / ₂ „ „ „ „	IV. „ „
La 4 ¹ / ₂ oare p. m.	exerciții gimnastice.

Marți, în 17 Iunie:

8 — 9 oare a. m. cl. I.	de copii.
9 — 10 ¹ / ₂ „ „ „ „	II. „ „
10 ¹ / ₂ — 12 „ „ „ „	III. „ „
3 — 4 ¹ / ₂ „ „ „ „	IV. „ „
4 ¹ / ₂ — 6 „ „ „ „	V. „ „

Examenele se încheie cu cântări; car' la clasa de copii IV și V, precum și la clasa de copile III și IV vor premerge cântările răspunsurile din grădinarit.

C. Examenul de maturitate.

1. La gimnasiu va fi în 20 și 21 Iunie.
2. La scoala comercială în 18/30 Iunie a. c.

Examenul de maturitate este public; excluși sînt scolarii dela scoalele medii și populare. În 29 Iunie după serviciul divin cu rugăciune de mulțumită celebrat în biserica S. Nicolae din Scheiu se va încheia în sala cea mare a institutului anul scol. 1885/6, cetindu-se clasificățiunile și distribuindu-se premiile.

La aceste examene precum și la festivitatea de încheierea anului scol. are onoare Direcțiunea a invita pe părinții scolărilor, precum și pe toți amicii și binevoitorii scoalelor noastre.

Brașov, în 5 Iunie 1886.

Diracțiunea:

St. Iosif,
directorul scoalelor medii.

Românii la dl Pasteur.

(Urmare și fine din Nr. ultim.)

A doua zi, Duminecă, (6 Iunie) dl Pasteur veni din nou pe la oarele 2 și stătu până la 3 și 50 minute, când se stîfse sêrmanul suferind. Îngropăciunea i-s'a făcut Marți dimineața, la cimiterul „Ivry“, fiind de față preotul bisericii române, d-nii Bengescu, primul secretar al legațiunii române, Dr. Brailov, Bica și doi tineri. Inscripțiunea de pe cruce e în limba franceză, și indică numele și ziua decedării.

Copilul femeii Kinsky a murit a doua zi după I. Gagu, avînd asemenea, ca și acesta, numai o zi de suferință apasmodică, cu contracțiunea laringelui și a faringelui. Asupra ultimelor momente ale acestui copil planează încă un mare mister. Dl Dr. Brailov n'a putut afla cu certitudine de ce boală a murit mica ființă. Autopsia i-s'a făcut, se șice însă, că ar fi murit de anemiă. Există însă o mare îndoială asupra acestei cauze, îndoială, care o împărtășește și dl Brailov.

Dar' s'ă lăsăm acum copilul la o parte, și s'ă ne ocupăm de rezultatul autopsiei lui Gagu. Eacă un mic extras din darea de seamă oficială:

Bolnavul a fost mușcat în față. Presentă o cicatrice albărie la nivelul apofizei orbitare externe, (în stînga). Dermul și țesutul celular subcutaneu indică o infiltrațiune echimotică.

Se mai observă o cicatrice mai largă, roșietică, în mijlocul frunții. Această înecăciune a țesutului epidermului pericranian. (Această rană i-s'a cauzat-o bolnavul în timpul furiei, de care era cuprins, isbindu-se cu capul de fereastră.)

Creerul: hiperemia membranei pia mater. Vasele pline de sânge și acoperite de un strat ușor de exudat alb și opalin. Aubstanța (masa) creierilor a fost tăiată. Nici o particularitate. Nici un lichid în ventriculă.

Cavitătea toracică: Plămânii sunt aderenți de toate părțile cavității toracice precum și de diafragm.

Secțiunea arterelor carotide lasă să se ivească un sânge negru și gros ca smoala. Plămânii sînt foarte congestionați, dar' nu presentă nici focare de apoplexie pulmonară, nici lobuli emfisematoși.

Cordul are volumul normal. Conține un sânge fluid și negru, dar' fără chiaguri. Valvulele sînt normale. Valvulele mitrale presentă o mică placă ateromatoasă.

Aorta e sănătoasă. Nici o urmă de anteromă în toată lungimea sa.

Abdomenul. Aderențele ce există în cavitătea toracică există asemenea și la fața inferioară a diafragmului, de care aderă rinichiul

stîng, fața superioară a ficatului și ansele intestinelor.

Stomacul conține un lichid alburiu și filant. Mucoasa pare sănătoasă, privită cu ochiul ne-armat.

Ficatul are volumul seu normal; e moale, congestionat; dar' nu presentă degenerescență grăsoasă, nici ciroasă.

Rinichii par sănătoși, priviți cu ochiul ne-armat.

Cauza morții e „turbarea“, („rage“) și aceasta e declarat oficial pe biletul nr. 3085, extras din registrul de morți, (6 Iunie 1886), al spitalului „Hotel-Dieu“.

Autopsia a fost făcută de dl Roux, șeful laboratorului dlui Pasteur, în prezența d-nilor profesori Richet și Pasteur.

Creerul lui Gagu s'a transportat la laborator din rue d'Ulm, spre a se face din el inoculări la animale și spre a se ști cu siguranță, care virus rabic a pricinuit moartea agricultorului din Vaslui: cel introdus prin inoculațiuni sau cel al cînelui?

Metoda, de a se pute constata aceasta, e descrisă de Pasteur în raportul seu dela 26 Octombrie 1885, cetit în Academie. Veți și *Semaine medical* nr. 9, pagina 82.

Nu mai începe însă îndoială, că moartea i-s'a cauzat lui Gagu din mușcătura cînelui. Cănele era turbat rău; mușcându-l, i-s'a lăsat mai toate balele pe rana din figura lui Gagu, apoi s'a repezit și la ceilalți cinci, cari se găsiu atunci pe stradă. Colții lui însă trecînd prin haine, cum e cazul la Țigancă și la moș Graur, s'au curățit de bale. Apoi afară de aceasta ceilalți Vaslueni nici n'au fost mușcați la un loc așa de delicat ca nenorocitul Gagu, la care microbii se găsiu în apropiere de centrul nervos. Mușcăturile din față sînt totdeauna periculoase. Ele desperară pe Pasteur. Dovadă Muscalii mușcați în față, dintre cari câțiva au murit aci, și alții după-ce s'au reînțors în țeara lor. Dovadă casul cu fata Palletier, și va fi o dovadă și biletul Gagu.

Morala fabulei e și rămîne, că deși avem onoare a fi contemporani cu Pasteur, totuși s'ne ferim, apărându-ne pe cât ne va fi posibil, ca să nu fim mușcați în față, căci, precum vedem, cîinii ce-i are la îndemînă Pasteur, nu mai pot combate lupii, când acestia au ajuns odată la mijlocul stăni.

În tot timpul cât au stat pe aici pacienții români, au dispus de oarele lor cum au vrut. După inoculare, (ce li se făcea dimineața pe la 11), erau stăpîni pe ei. Aflu, că au fost conduși la hipodrom, prin diferitele grădini publice etc., ca să fie distrași cât se poate mai mult, și să nu se tot gîndească la cănele ce i-a mușcat.

În special, mai mulțumit decît toți era moș Graur. Dînsul îmi dicea: „hodînă bună am avut, mîncare bună am avut, mulțumesc lui Dumnezeu! Am vădut destule în est sat mare, acum aș vrî să plec acasă, că tot mai bine e acolo“. — Atunci de ce ai venit aici? îi dîse eu. — „Apoi coconășule, eu am venit? Apoi nu știu cum e stăpînirea? Când îți dîce du-te; apoi du-te. Și dacă îți dîce stăi; apoi stăi! Dar' acum n'are ce să-mi mai dîcă: slujba mi-am făcut-o cînstit 11 zile“.

Cu moș Graur, pot să dîcă și cei cari pleacă astă-seară: „Slujba ni-am făcut-o cînstit, acum putem pleca“.

Din parte-mi le doresc să ajungă sănătoși.

G. O.

Varietăți.

(Spiritul Chinezilor.) O revistă engleză, care apare la Hong-Kong a publicat mai multe anecdote dintr-o carte foarte populară, care există în China și care poartă titlul „Hsiao-Lin-Kuang“, (carte pentru a ride.)

Eată vre-o câteva din aceste anecdote:

Două persoane, Chung și Kung, care „Hsiao“, se încălțiau la o sobă. Chung, dîce este un om flegmatic, observă, că hainele lui Kung, care trecea drept un om foarte iute, se aprinseseră.

— Amice, dîse el, aș voi să-ți spun ceva. Vădai ceva și voiam să-ți comunic, dar', fiindcă se dîce, că ești foarte iute, hesitai, pe de altă parte socotesc, că dacă aș tăce, i-ăș face rău. Astfel dar' mă hotărîu să-ți cer voe să-ți vorbesc.

— Dar' vorbesc!

— E bine, hainele tale ard, dîse încet Chung.

— Ce dracu! — strigă Kung supărat, vădînd proporțiunea ce luaseră flăcările, nu puteai să mă înștiințezi mai curînd?

— Ce om rău este! — murmură Chung depărtându-se puțin. — Lumea are foarte mare dreptate să dîcă, că are un caracter imposibil.

Un bătrîn respectabil avea nenorocirea să poseadă un fiu nerespectos, care îl bătea adeseori. Cu toate acestea el nu înceta să bîstefie pe nepotul lui, fiul acestui fiu denaturat, să-i aducă daruri și să-i treacă cu vederea toate prostiile.

— Cum se face, îl întrebă cineva, că iubesci pe nepotul d-tale, când tatăl seu te bate.

— Îl rîdîș, dîse bătrînul, pentru-ca la rîndul seu să bată și el pe tatăl lui.

O femeie măritată vorbia cu amantul ei, tocmai când bătratul intra în casă.

— Că caută acest om aci? strigă el zărînd pe străin.

— Psi! dîse femeia pricepută; este un vecin; femeia lui l'a bătut și se ascunde aci.

— Ce pehlivan trebuie să fie! dîse bătratul cu dispreț, părăsind camera.

Un om, furînd o vacă, fu prins și supus unui mare supliciu. Câțiva amici, vădînd trista stare, în care se afla, întrebăru ce făcuse?

— Nimic! am vădut o bucată de frînghie veche pe drum și am luat-o.

— Cum se poate, ca pentru atîta numai să fii astfel pedepsit?

— Se poate, căci de aceea frînghie era legată o vacă.

Un curier însărcinat cu ducerea unor depeșe importante primi ordinul să meargă călare și să se grăbească. Nîse trecători îl întîlniră pe drum, mergînd pe jos și împingîndul călare înaintea lui; fiindcă trecătorii se mirau, el răspunse:

— După mai multe rîzgîndiri am ajuns la concluziunea, că am merge mai iute pe șese picioare decît pe patru.

O femeie făcea vînt cu evantaliul cadavrului bărbatului ei mort în mijlocul iernii. O vecină o întrebă, că pentru-ce face acest lucru?

— Bărbatul meu, dîse ea, mi-a recomandat pe patul lui de moarte, ca să aștept ca corpul lui să răcească, pentru-ca apoi să mă mîrit din nou.

Un om de litere foarte nervos avea nenorocirea să locuească într-o casă, care se afla așezată între acelea ale unui fierar și a unui dogar. Sgomotul ce acesti doi meseriași făceau, îl nebunia și dîse unuia din amicii sei, că dacă ei se vor muta, le va da un bun prînz.

Într-o bună dimineață cei doi vecini se presentară la dînsul și dîseră, că așdînd vorbindu-se de gădăluia lui, veniau să-i anunțe, că se vor muta. Literatul le oferî un foarte bogat banchet și la sfîrșitul mesei îi întrebă, unde se duc?

— Schimbăm locuințele, dîse dogarul, fierarul ia pe a mea și eu pe a lui.

(Un accident îngrozitor.) La o reprezentațiune a circului Price din Madrid s'a întîmplat un accident îngrozitor. Una din artiste, d-na Steno, o Unguroaică, făcuse de mai multe ori un exercițiu foarte periculos, care consistă în a se urca pe un trapez așezat deasupra circului la o înălțime de 20 metri, unde se acăța cu pîrul de un balon. În urmă, balonul se coborîa puțin câte puțin. Acum câteva zile, în momentul precînd era să se acățe de balon, avî aerul de a hesita puțin, apoi cădî jos. Toți spectatorii scoaseră țipete de proază. Artista, a cărei cădere fu mai întîia de galoză de balon și de aparatul, care servia de a împedeca ca balonul să nu se coboare repede, se lovî pe la jumătatea înălțimii circului de o sîrmă de fier și cădî în urmă jos, lîngă ușa artistilor. Ea își sdrobi amîndouă picioarele, și starea ei este cu atît mai gravă, cu cît nenorocita este însărcinată în cinci luni. Soțul ei, vădînd-o că cade, alergă ca să o primească în brațe. Dar' fu împins înapoi de balon.

Posta administrațiunii. I. G. în Scoreiu. Inserțiunea respectivă ar costa 1 fl. 80 cr. în total. Ear' pentru apreițirea cărții am avî lipsă de aceasta însăși.

Posta ultimă.

Sofia, 25 Iunie n. Sobrania a primit o adresă de răspuns la mesagiul de deschidere al principelui, care este favorabilă guvernului. Se vorbește, că numai influenței principelui se poate mulțumi, că nu s'a întîmplat proclamarea Bulgariei la regat și că adresa nu atinge de loc drepturile suzerane ale Sultanului, ci se mărginesc simplu numai la susținerea uniunii în forma ei presentă.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 26 Iunie n. Sesiunea parlamentară s'a închis printr'un rescript regesc. Sesiunea viitoare e conchemată pe 18 Septembrie n.

București, 26 Iunie n. Convențiunea comercială cu Francia s'a subscris ieri.

București, 26 Iunie n. Ministrul-president Brătianu a declarat în cameră, că în privința convențiunii consulare cu Germania trebuie să se mai țină cu guvernul german unele consultări referitoare la comentarea unor puncte din convențiune. Că fi-va presentată convențiunea încă în decursul sesiunii presente a parlamentului, ministrul-president se va declara după trei zile.

Londra, 26 Iunie n. Parlamentul s'a închis cu un mesagiu de tron.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Economic.

Piața din Sibiu, 25 Iunie. Grâu hectolitru 47—80 chilo fl. 5.60 până fl. 6.40, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 4.40, până fl. 5.20 secara 66 până 72 chilo fl. 3.30 până fl. 3.70, orz 58 până 64 chilo fl. 3.20 până fl. 4.—, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.90 până fl. 2.30, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 3.80 până fl. 4.20, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.50 până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.50, lintea 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, pāsāt de grāu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo fl. 46.— până fl. 50.—, unsōarea de porc fl. 46.— până fl. 50.—, sēu brut fl. 26.— până fl. 28.—, sēu de lumini fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 50.—, sāpunul fl. 26.— până fl. 28.—, fēn 100 chilo fl. 2.20 până fl. 2.40, cânepa fl. 30.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.25, spiriul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 40 cr. carnea de vițel 34 până 40 cr., carnea de porc 38 până 40 cr., carnea de berbec — până — cr., ouș 10 cu 20 până 24 cr.

Piața din Mediaș, 24 Iunie. Grâu hectolitru fl. 5.50 până fl. 6.—; grāu mestecat fl. 4.20 până fl. 4.40; secara fl. 3.70 până fl. 3.80; orzul — până fl. —; ovēsul fl. 2.30 până fl. 2.50; cucuruzul fl. 3.75 până fl. 4.—; semēnță de cânepă fl. 3.50 până fl. 4.—; crumpenele fl. 1.50 până fl. 1.80; mēlaiul hectolitru fl. — până fl. 12.—; mazerea fl. 5.50 până fl. 6.—; fasolea fl. 3.50 până fl. 4.—; lintea fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. 40.— până fl. —; sēu brut 100 kilograme fl. 20.— până fl. 26.—; lumini de sēu vērșate fl. 46.— până fl. —; unsōarea de porc fl. 50.— până fl. 60.—; slānina fl. 36.— până fl. 40.—; cânepa fl. 34.— până fl. 36.—; fēnul fl. 1.80 până fl. 2.20; sāpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 36.—; spiriul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 28 până 32 cr.; carnea de vițel 24 până 32 cr.; carnea de porc 36 cr.

Cursul pieței din Sibiu.

din 26 Iunie st. n. 1886.

Hārtie-monetă romānă . . .	Cump.	8.50	vēnd.	8.55
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.20	"	1.21

Bursa de București.

Cota oficială dela 24 Iunie st. n. 1886.

Renta amort. (5%) . . .	Cump.	—	vēnd.	—
Rur. conv. (6%) . . .	"	—	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom. .	"	263. 1/2	"	264.—
Banca națională a Romāniei	"	1014.—	"	—
Impr. oraș. București . .	"	—	"	—
Act. de asig. Naționala . .	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Serisuri fonciare urbane (5%)	"	48. 3/4	"	—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	162. 1/2	"	230. 1/2
Aur	"	14. 1/2	"	14. 3/2

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 10 Iunie 1886.

Vēnqētōrii	Cumpērātōrii		Hectol.	Greut. libre	Prețul lei în aur	Observații
Vasmagidi	L. Mendl	Porumb	2100	58 1/2	7.—	Caic
Gardeli	"	"	4000	59 1/2	6.05	Șlep
Conduri	Emberico	"	4000	58 3/4	6.60	Caic cald
Vasilato	L. Mendl	"	1200	59 3/4	7.05	Magazie
Coti	Galațato	Grāu	1400	60 1/4	13.10	"
"	"	"	500	59 1/2	13.10	"
Th. Dimitriadi	M. Cohen	"	800	55 1/2	10.50	Caic Bulg.
Emberico	Pauli	Orz	950	43 3/4	5.30	"
Suca	G. Mendl	Meiu	1400	57 1/2	5.10	"

Operațiile efectuate în 11 Iunie 1886.

Sassu	Peirano	Porumb	840	61	7.30	Caic
Vrioni	Mendl	"	3000	59	7.05	"
Coșof	"	"	900	60 1/4	7.15	"
Ghioni	"	"	4300	57 3/4	6.86	Șlep
Cohen	"	"	3200	58 1/4	6.82 1/2	"
Dreifus	G. Mendl	"	7000	59	7.—	"
"	"	"	3000	61 3/4	7.45	"
Vrioni	Mendl	"	5700	58 1/4	6.87 1/2	Magazie
Sassu	G. Mendl	"	1200	60 3/4	7.20	"
Vasilato	"	"	1800	59 1/2	7.05	"
Politi	Emberico	"	4700	57 1/4	6.40	Caic
Lombardo	Mendl	"	5000	59	6.95	Magazie
Emberico	Fravlo	Grāu	2100	57 1/4	10.90	"
"	"	"	2500	57 1/2	11.30	Caic
Chrisoveloni	Mendl	Orz	1600	43	5.15	Magazie
Bach	"	"	1000	43 3/4	5.20	"
Sassu	"	"	1200	43 3/4	5.20	"

A. TRIFAN,
croitor de vestminte bărbătesci
Nr. 41 Strada măcelarilor Nr. 41.

Recomandă depositul seu asortat cu cele mai solide stofe pentru sezonul de primăvară și vară, cu deosebire arangiat cu stofe engleze și franceze, precum și alte deosebite soiuri de stofe de lână, moderne și durabile.

Sortiment în stofe pentru reverenți,
de lână și mētasă.

Comande se efectueșe prompt și prelūngă prețuri moderate.

Bursa de Budapesta

din 25 Iunie st. n. 1886.

Benta de aur ung. 6%	106.85
" " " 4%	94.75
" " hārtie " 5%	154.—
Imprumutul căilor ferate ung.	100.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	120.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.—
Bonuri rurale ung.	105.—
" " " cu cl. de sortare	105.—
" " " bănățene-timișene	105.—
" " " cu cl. de sortare	105.—
" " " transilvane	105.—
" " " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	120.75
Imprumut cu premiu ung.	125.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	85.—
Renta de hārtie austriacă	85.60
" " argint austriacă	116.50
" " aur austriacă	139.—
Losurile austr. din 1860	875.—
Acțiunile băncei austro-ungare	285.50
" " de credit ung.	279.30
" " " austr.	101.—
Argintul	5.93
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	9.98
Galbeni împērătesci	41.45
Napoleon-d'ori	126.20
Mārci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterlingi	

Bursa de Viena

din 25 Iunie st. n. 1886

Rentă de aur ung. 6%	106.20
" " " 4%	94.80
" " hārtie " 5%	154.50
Imprumutul căilor ferate ung.	100.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	120.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.30
Bonuri rurale ung.	105.20
" " " cu cl. de sortare	105.20
" " " bănățene-timișene	105.20
" " " cu cl. de sortare	105.20
" " " transilvane	105.20
" " " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	121.20
Imprumut cu premiu ung.	124.90
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	85.20
Renta de hārtie austriacă	85.85
" " argint austriacă	117.—
" " aur austriacă	139.20
Losuri austr. din 1860	870.—
Acțiunile băncei austro-ungare	286.70
" " de credit ung.	279.10
" " " austr.	101.—
Argintul	5.93
Galbeni împērătesci	9.98 1/2
Napoleon-d'ori	61.90
Mārci 100 imp. germane	126.—
Londra 10 Livres sterlingi	

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui

A. G. ŌSZY

recomandă cassele sale

de bani

Cărți

sigure contra focului

și a spargerii

anume construite și cari se pot descuia numai de cumpērători instruiți,

de diferite forme și mărimi, cu prețuri mai efitine decât fabricatele de acest soiul ale altor fabrici.

Cassele se pot vedē în localul fabricei

Sibiu,

strada Neustift Nr. 9.

Recunoștință publică.

Domnului A. G. Ōszy, fabricant de casse în Sibiu.

Cu plăcere fti adevērim prin aceasta, că cassa de documente duplă, sigură în contra focului și a spargerii provēdută cu nou perfecționat lăcat american de împuns și cu două lăcate chub în privința bunătății materialului și a lucrării precum și a prețului a aflat îndestulire și recunoștință. Aceasta o constatăm prelūngă dorința de a fti-se oferit și pe viitor ocașiune de a obține în acest ram al industriei patriotice asemenea onoare și rezultate favorabile.

Dirēcțiunea

dela „Boden-Credit-Anstalt“ în Sibiu.

[288] 4

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Ōszy, prin aceasta se adevēresce, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (fnalt de 2.15 metri, în lățime de 1.38 metri) provēdute cu nou perfecționat lăcat american de împuns și cu două lăcate chub, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bunătatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoștință. Subscrisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Ōszy.

Dirēcțiunea

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

Atară de atestatele de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoștință și laudă

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.

Representanță pentru Sighișoara Carol Fischer.

Premii pentru scolari!

Din

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“

au apărut până acuma:

- Nr. 1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. Pipēruș Pētru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. Păcală și Tândală. Aneidotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegētor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. Teiu legānat. Poveste de Gr. Sima a lui Iōn. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
- Nr. 8. Colăcāritul. Obiceiurile țēranilor romāni la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. Fiica a nouē mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. Indērētnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 13. Blāstēm de mamă. Legendă populară din giurul Nāsēudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 15 bani.
- Nr. 14. Bunica de Bojena Nēmēcovă, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
- Nr. 15. Viad și Catrina. Poveste de Gr. Sima a lui Iōn. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. Din bētrāni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frēmēntări de limbă, adunate de Gr. Sima a lui Iōn. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. Pe pāmēntul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. O sută de ani. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Nr. 18. Căldārușă cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. Cenușotca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 20. Un pețitor indērētnic. Novellă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 21. Prietinel meu Vēntură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 22. Scăpērătōarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Nr. 25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Celor ce cumpēră un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vēnqētōrilor, se dă rabatul cuvenit.

[293] 7

Testimoniu pentru scoale populare una sută 80 cr.